
PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

ESCOLA JAUME BALMES

La PAU és l'horitzó i, al mateix temps, el camí a través del qual es van aconseguint relacions més respectuoses i cooperatives, i estructures socials més justes i equitatives.

Barbeito, C.

El Prat de Llobregat

1. Introducció. La convivència.

Un dels objectius fonamentals de l'Escola Jaume Balmes, que es contempla al Projecte Educatiu de Centre i al Projecte de Direcció, és la creació d'un entorn que afavoreixi i garanteixi el creixement de tot el seu alumnat des del respecte envers un mateix o una mateixa i envers l'altre; així com la llibertat i la responsabilitat de crear una societat més amable, acollidora i plural.

Entenem l'escola com un espai social i privilegiat on totes les persones adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb les altres persones, un espai on aprendre a viure i conviure de manera que la nostra pedagogia del respecte ens ajudi a relacionar-nos.

Tal i com es destaca a la Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, *“Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona, i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat.”*

Caldrà capacitar als infants per saber detectar allò que ens uneix més que allò que ens diferencia, i promoure el coneixement de tota la Comunitat Educativa per poder establir unes relacions de respecte i la garantia d'una convivència sana, noble, lliure i plural.

2. El Projecte de Convivència.

Aquest Projecte és el document que engloba el conjunt d'accions encaminades a la millora de la convivència i el recull de les intervencions que el centre desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa en la bona convivència i la gestió positiva de conflictes, i poder crear una atmosfera de treball segura i saludable.

Com a part de la línia pedagògica del centre, en aquest document

s'incorpora tot el treball realitzat en el marc del **Projecte de Gestió d'Aula**, eina fonamental del nostre Projecte Educatiu i vinculat a la formació inicial del professorat, com a part del Pla d'Acollida al Centre, per assegurar una implementació a l'aula

de qualitat. Tot aprovat i amb l'acompanyament i complicitat de les famílies dels nostres alumnes.

El present Projecte de Convivència és una eina, un document viu que caldrà modificar o actualitzar sempre que sigui necessari amb l'objectiu de donar resposta a les necessitats de l'escola, per poder assegurar la bona convivència.

Per tot això, es centrarà en l'assoliment d'una convivència respectuosa, a partir de l'aplicació a l'aula del Projecte de Gestió d'Aula, del diàleg i del treball conjunt entre la família i l'escola, per tal d'assolir un clima escolar i de relació adequats per tota la Comunitat Educativa.

2.1. Marc legal de referència.

El present document es centra en la normativa vigent que tot centre públic de la Generalitat de Catalunya ha de contemplar:

- ✓ La **Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació** estableix, a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de Convivència i l'incloguin dins el Projecte Educatiu de Centre.
- ✓ La **Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre** per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu Pla de Convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades pel foment de la convivència escolar.
- ✓ La **Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació** defineix els principis generals que inspiren el sistema educatiu i la seva organització per satisfer el dret a l'educació, per mitjà de la cooperació entre els diversos agents de la comunitat educativa. L'article 7 de l'esmentada llei estableix que "tots els membres de la comunitat escolar tenen el dret a una bona convivència i el deure de facilitar-la". Així mateix, en el capítol V sobre la convivència es recullen els articles específics relatius al dret i deure de la convivència, els principis generals, la mediació, la protecció contra l'assetjament escolar i altres agressions i les mesures correctores i sancions. Els articles 30 a 38 estableixen que:
 - Tots els membres de la comunitat escolar tenen dret a con viure en un bon clima escolar i el deure de facilitar-lo. (art. 30.2).
 - Dret i deure de la convivència.
 - Principis generals (carta de compromís, resolució de conflictes, mesures correctores i sancionadores, mesures i iniciatives de prevenció).
 - Mediació.
 - Protecció contra l'assetjament escolar i contra les agressions.
- ✓ El **Decret 102/2010, de 3 d'agost**, d'autonomia dels centres educatius, en el seu article 5, indica que el Projecte

Educatiu de Centre ha de contenir, entre d'altres, els valors i objectius que regeixen l'aprenentatge de la convivència. Així mateix, l'article 23 indica que les NOFC han d'incorporar tant les mesures de promoció de la convivència, com els mecanismes i fórmules per a la prevenció i resolució de conflictes, especialment el de la mediació, sense perjudici d'altres iniciatives per a la resolució pacífica dels conflictes.

- ✓ El **Decret 279/2006, de 4 de juliol**, de drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, té per objecte la regulació dels drets i deures de l'alumnat, de les normes de convivència, de la mediació com a procés educatiu de gestió de conflictes i del règim disciplinari en els centres educatius no universitaris de Catalunya.
- ✓ La **Llei 11/2014, del 10 d'octubre**, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, en el seu article 12.3 explicita que "el principi de coeducació s'ha d'incorporar als plans d'acció tutorial i als plans i reglaments de convivència dels centres educatius".
- ✓ El **Decret 150/2017, de 17 d'octubre**, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu destaca, a l'article 2, "garantir que tots els centres educatius sostinguts amb fons públics dins l'àmbit de l'ensenyament no universitari siguin inclusius mitjançant l'establiment de criteris que orientin l'organització i la gestió dels centres; l'ordenació de mesures i suports per a l'atenció educativa i per a la continuïtat formativa de tots i cadascun dels alumnes".
- ✓ La **Resolució ENS/585/2017, de 17 de març** per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de Convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte Educatiu de Centre.
- ✓ L'**Acord GOV/79/2016, de 14 de juny** pel qual s'aprova el protocol d'actuació entre els departaments de treball, afers socials i famílies i d'ensenyament, de prevenció, detecció,

notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.

- ✓ La **Convenció sobre drets de l'infant (1989)** que determina que els estats adoptaran les mesures adequades per vetllar perquè la disciplina escolar s'administri de manera compatible amb la dignitat humana de l'infant.
- ✓ **“Les Escoles lliures de violència” 1 de març de 2021.** Document publicat per la Direcció General de Currículum i Personalització. Dissenyat per contribuir a la construcció d'escoles segures, sempre amb la implicació de tota la comunitat.

2.2. Missió i objectius generals del Projecte de convivència.

✓ 2.2.1 MISSIÓ

- El nostre Projecte de convivència té com a missió contribuir a l'èxit personal, acadèmic i social de tot l'alumnat.

✓ 2.2.2 OBJECTIUS GENERALS

- Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
- Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.
- Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
- Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

En funció dels nostres objectius específics determinats, es defineixen els indicadors d'avaluació.

3.Composició i coordinació de la Comissió del Projecte de Convivència.

La Comissió de Convivència, depenent del Consell Escolar del centre, estarà integrada per les tres persones que conformen l'equip directiu, i les tres persones coordinadores de cicle. Per tant, **l'Equip de Coordinació** de l'escola serà el responsable de l'elaboració del Projecte de Convivència, i garantirà la participació de la Comunitat Educativa a través del Claustre de Mestres i del Consell Escolar.

En relació a l'elaboració i aprovació del Projecte de Convivència, la Direcció formula la proposta inicial, fa les modificacions i adaptacions corresponents i impulsa l'elaboració, tot garantint la participació de la comunitat educativa. El claustre intervé en l'elaboració, la modificació i l'actualització del present document. Finalment, la Direcció aprova la proposta definitiva, prèvia consulta perceptiva al Consell Escolar, el qual ha d'exposar el suport al projecte per una majoria de les 3/5 parts dels membres.

La directora de l'escola serà la responsable d'actuar com a nexa de relació de la comunitat Educativa amb l'administració, sense perjudici de les competències de representació legalment atribuïdes a les direccions dels centres.

La implicació de la comunitat escolar en el desplegament i aplicació del Projecte de Convivència es garantirà a través de la participació dels diferents sectors als òrgans col·legiats del centre: Consell Escolar i Claustre de Mestres.

Cal tenir en compte que correspon a la directora del centre el seguiment i avaluació del Projecte de Convivència, amb la col·laboració de la comissió de convivència, el claustre i el suport del Consell Escolar. L'avaluació es realitza a partir dels indicadors elaborats per a cada objectiu específic i la concreció de les mesures de prevenció, detecció i intervenció es recullen anualment a la PGA, amb els corresponents indicadors d'avaluació. El seguiment de les mesures de la PGA es realitza a partir dels indicadors d'avaluació. El resultat del seguiment i, si escau, les propostes de millora s'inclouen a la memòria anual.

3.1 Funcions de la comissió de convivència.

- Formular la proposta de Projecte de Convivència i les seves adaptacions i modificacions posteriors.
- Efectuar el seguiment i la coordinació de l'aplicació del Projecte de Convivència escolar durant tot el curs.
- Coordinar les iniciatives dels sectors de la comunitat educativa envers el foment de la convivència, per donar-los coherència i sentit global.
- Elevar al Consell Escolar qualsevol suggeriment i/o proposta per millorar la convivència al centre i prevenir els conflictes.

Per tant, la Comissió de Convivència haurà de col·laborar en la planificació, l'aplicació i el seguiment del Projecte de Convivència.

4. ELS NOSTRES PRINCIPIS SOBRE LA CONVIVÈNCIA

A partir de la sensibilització envers el tema de la convivència a l'escola i tot el que l'envolta, concretament els següents principis com a escola:

- La millora de la convivència és un mitjà per garantir l'ensenyament i l'aprenentatge.
- El currículum, la metodologia de gestió d'aula i un bon lideratge del professorat, poden afavorir un bon clima, una bona convivència i una resolució constructiva dels conflictes.
- La capacitat del professorat per reflexionar sobre la seva pràctica docent i experimentar noves metodologies que facilitin l'expressió d'inquietuds, anhels, emocions, sentiments i idees de l'alumnat, incideix de manera directa en la convivència de l'aula i del centre.

- Una bona organització de centre afavoreix la bona convivència.

- L'existència de canals de participació reals de les persones de la comunitat educativa potencia el sentiment de pertinença, la millora del clima i la convivència escolars.

- Una bona convivència requereix l'elaboració d'unes normes clares i consensuades amb les persones de la comunitat educativa. **Projecte de Gestió d'Aula del centre.**

- Els estils i canals de comunicació que s'estableixin des de l'escola són bàsics per afavorir una bona convivència.

- La gestió d'un ambient sonor adequat afavoreix un clima de concentració, d'aprenentatge i de benestar.

- Promoure el respecte envers tot allò que forma part de l'escola, el manteniment dels materials individuals i col·lectius i l'ordre, afavoreix la bona convivència a l'escola.

- Els nostres pensaments ens condicionen les emocions a partir dels quals actuem

d'una manera o d'una altra. La coherència entre pensament, emoció i acció és fonamental pel benestar individual i col·lectiu.

A partir dels nostres principis, passarem a concretar en el nostre Projecte de Convivència, els àmbits, nivells i temes d'actuació que seran la base dels objectius generals i específics del present document.

5. ÀMBITS, NIVELLS I TEMES D'ACTUACIÓ

El Projecte de convivència aborda tres nivells (Valors i actituds, Resolució de conflictes i Marc Organitzatiu), es planteja des de tres àmbits d'intervenció (Aula, Centre, Entorn) per treballar i desenvolupar els temes corresponents.

NIVELLS	TEMES	ÀMBITS ACTUACIÓ	
	Valors i actituds	Coeducació Educació intercultural Educació per la pau Educació socioemocional Educar en el respecte Educar en la gestió positiva dels conflictes Educar en l'esforç i la responsabilitat Inclusió Projecte Gestió d'Aula	Aula
	Resolució de conflictes	Absentisme Conflictes greus Gestió i resolució positiva dels conflictes Projecte Gestió d'Aula	Centre
	Organització de centre	Acollida Comunicació Estructura i gestió de recursos Norma Participació Projecte Gestió d'Aula Carta Compromís família	Entorn

El Projecte de Convivència que proposem comporta abordar el projecte des de:

- **Valors i actituds:** de manera que l'alumnat sigui competent amb si mateix, amb els i les altres i amb el món per tal d'aconseguir l'èxit acadèmic, personal, social i laboral.

- **Resolució de conflictes:** aportar els mecanismes d'actuació pertinents davant de situacions que atempten contra la convivència, entenent que calen orientacions i protocols de centre per recuperar relacions i aportar resolucions positives a aquestes situacions.

- **Marc organitzatiu:** una bona organització és necessària per tal de poder gestionar, articular i donar sentit a les actuacions i processos en relació a la convivència al centre. Per tant, el Projecte de Convivència ha de preveure actuacions sobre aspectes organitzatius dels centres.

- **Projecte Gestió d'Aula:** Escola referent en l'aplicació d'aquest Projecte per afavorir la cohesió del grup i un ambient de qualitat en el treball i la convivència a l'aula. S'aplica de manera transversal per tot/es els mestr@s del centre i en tots els espais.

Per això serà necessari un Projecte de Convivència viu, relacionat i coherent amb la resta de documents de centre.

En relació als àmbits d'actuació proposem un plantejament global de la convivència que contempli una acció coordinada i coherent entre tots els agents educatius que intervenen en els diferents espais i temps dels i de les nostres alumnes. És per això que considerem que el document s'ha de plantejar des de l'aula, el centre i l'entorn. Per tant, cal la continuïtat i coherència educativa en les diferents accions que es desenvolupin en els tres àmbits per donar respostes globals i garantir-ne l'èxit.

5.1 VALORS I ACTITUDS

• Coeducació

Entenem la coeducació com l'acció educativa que es fonamenta en el reconeixement de totes les potencialitats i individualitats de les nenes i dels nens, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant així la igualtat real d'oportunitats. La coeducació és una bona eina per garantir l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual i el respecte per la diversitat de l'alumnat.

Educar en la coeducació i per la coeducació ens aporta:

- Garantir una educació lliure d'estereotips sexistes i discriminacions relacionades amb el gènere o amb l'orientació afectivosexual.
- Garantir una orientació acadèmica i professional no sexista.
- Proporcionar a tota la comunitat educativa estratègies per modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions justes i plurals.
- Dissenyar intervencions educatives transformadores que sensibilitzin tota la comunitat educativa per tal que es prengui consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere o d'orientació afectivosexual.
- Prevenir la violència masclista i homòfona per eliminar conductes de risc i facilitar la detecció prematura de relacions abusives i col·laborar en les intervencions des de l'educació.
- Oferir un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament dels continguts, els mètodes d'ensenyament o els aspectes organitzatius.

• Educació intercultural

A través de l'educació intercultural afavorim el creixement de l'alumnat de manera que prenguin consciència de la societat plural i democràtica en la què vivim i, a la vegada, que siguin respectuosos

i respectuoses. La nostra voluntat és una educació centrada en la igualtat de drets, deures i oportunitats de totes les persones, i el dret a la diferència en un Marc de valors de convivència compartits. L'educació intercultural promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conèixer en una mateixa comunitat, i l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com a element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

L'educació intercultural ens aporta:

- Una oportunitat per desenvolupar una bona gestió de la complexitat i el pluralisme social, afavorint la cohesió i el principi d'inclusió de totes les persones.

- És una bona eina per centrar les relacions en la confiança i el reconeixement mutu; per la construcció d'una identitat autònoma i una identitat col·lectiva, i el compromís i l'esforç per relacionar-se positivament.

- Una construcció compartida basada en el diàleg, la interculturalitat i la relació intergeneracional.

- Treballar amb profunditat els tres eixos bàsics que sustenten l'educació intercultural: la igualtat, la diversitat i la identitat. Aquests tres eixos ens permeten crear espais de convivència i integració on hi tenen cabuda diversos grups socials i culturals.

- **Educació per la pau**

El nostre objectiu principal, a través de l'educació per la pau, és el de fomentar una cultura de no violència que ens ajudi a preservar la vida de totes les persones. Entenem la Pau com un estat de convivència que ens aporta harmonia i ens permet poder tenir societats lliures i equitatives, amb valors sòlids i comportaments i actituds que afavoreixen el fet de poder viure en pau.

L'educació per la pau ens aporta:

- L'articulació d'una vida en comú harmònica.
- La posada en pràctica d'accions concretes que afavoreixen la bona convivència i

que gestionen el conflicte com una oportunitat per dialogar i resoldre des de l'harmonia i la serenitat.

- Donar valor a la importància de respectar els drets humans de totes les persones.

- Incloure al currículum, de manera transversal, continguts propis de l'Educació per la Pau, entenent-la com aquella que té la Pau com a objectiu a l'hora de contribuir a la construcció d'una societat fonamentada en els valors propis de la cultura de la pau.

• Educació socioemocional

L'acompanyament emocional als infants ens permet que les nenes i els nens creixin essent conscients de les pròpies emocions i les dels i de les altres, que les sàpiguin expressar i que les puguin utilitzar i gestionar de manera positiva. És així com anem consolidant unes actituds personals que ajuden a establir i mantenir bones relacions dins i fora de l'escola. Aquesta mirada també ens permet anar fent un camí enfocat en la cooperació i la gestió constructiva dels conflictes, afavorint també la convivència a l'escola, les relacions harmòniques i els vincles de confiança i de suport.

L'acompanyament emocional ens aporta:

- Un bon desenvolupament de les competències socioemocionals com a element essencial per a la formació integral de l'alumnat.

- Un bon desenvolupament de la consciència emocional que ajuda a percebre els propis sentiments i emocions, identificar-los i posar-los nom.

- Una autoregulació, autocontrol i autogestió emocional que ajuda en la prevenció de contextos de tensions ambientals o relacionals, facilitant les sensacions de plaer i benestar.

- L'autonomia emocional que facilita als infants una autogestió personal que construeix d'una manera sana la seva autoestima, autoconeixement, la capacitat per demanar ajuda, la resiliència, l'autoeficàcia emocional, etc.

- El desplegament de la competència social que els i les ajudarà a mantenir bones relacions amb les altres persones i el domini d'habilitats socials, desplegant a la vegada una capacitat per

comunicar-se efectivament, amb actituds pro socials i de cooperació.

Aquí també hi apareix l'assertivitat entesa com la capacitat de saber defensar les pròpies idees acceptant i respectant també les de les altres persones.

- Una adquisició de competències per a la vida i el benestar que permet als infants ser capaços d'organitzar la seva vida de manera sana i equilibrada, facilitant-los experiències de satisfacció o benestar.
- La capacitat de prendre consciència d'un mateix o d'una mateixa i la millora de les condicions de les relacions interpersonals, afavorint la bona convivència i la prevenció dins del centre educatiu.

- **Educar en el respecte**

Entenem el respecte com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar; el respecte és el principi bàsic per conviure en societat, evitant així tot tipus de conflictes. En les relacions humanes,

el respecte es manifesta en la manera de mirar l'altre o l'altra, i en com tractem les persones.

Respectar implica ser atent o atenta, apropar-nos als altres amb la distància necessària per no envair-los.

Dins d'aquest respecte contemplem el respecte a un mateix o a una mateixa, satisfent les pròpies necessitats, valorant les qualitats que un o una té, i acceptant els propis errors. És des d'aquest lloc des d'on serem capaços i capaces de respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres i de les altres. Aquest respecte per un mateix passa per una construcció sana de l'autoestima i l'auto seguretat, aspectes que faciliten les relacions socials.

D'altra banda també contemplem el respecte envers els i les altres, i el respecte al món. En aquest sentit, educar en el respecte implica

l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar. A l'escola concretem unes normes clares que garanteixen aquest respecte entre totes les persones de la comunitat educativa. I en relació al respecte al món, cal sensibilitzar l'alumnat de la importància de tenir cura del seu entorn més proper, de la natura i del medi ambient.

En el marc del Projecte de Convivència, el respecte entre els diversos membres de la comunitat educativa constitueix un valor fonamental per tal d'aconseguir un bon clima de centre i l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

L'educació en el respecte ens aporta:

- Sensibilitzar sobre la importància del respecte com un principi bàsic en l'aprenentatge.
- Prendre consciència que tota la comunitat escolar som un model de referència per a l'alumnat.
- Incorporar el valor del respecte dins de la Comunitat Educativa.
- Tenir present el reconeixement de la pluralitat de creences i opinions, i la necessitat d'evitar qualsevol tipus de discriminació per motius d'origen, sexe o altra condició.
- Dissenyar en el pla d'acció tutorial activitats que fomentin el diàleg, el respecte i la valoració de les diverses opinions i creences.
- Potenciar el treball en equip per tal de facilitar les relacions entre les persones de la comunitat educativa.
- Dissenyar en el pla d'acció tutorial i en el projecte d'escola estratègies, recursos i maneres de fer en relació a l'acompanyament emocional dels infants.

- **Educar en l'esforç i la responsabilitat**

L'esforç en l'àmbit escolar constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment en tots els sentits; el valor de l'esforç ajudarà a les nenes i als nens a ampliar al màxim

les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. Al mateix temps, els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits. En quan a la responsabilitat en l'àmbit escolar ens

referim a la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels seus actes. A l'escola concretem l'esforç i la responsabilitat en el compromís de l'alumnat amb el seu procés d'aprenentatge, entenent que l'etapa evolutiva dels 7 als 12 anys serà la que permetrà a la nena o al nen anar adquirint aquest compromís amb el propi procés d'aprenentatge.

- **Educar en la gestió positiva dels Conflictes**

L'educació en aquest àmbit té com a objectiu primordial proporcionar eines a l'alumnat, estratègies i habilitats per entendre i viure el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo. És per aquest motiu que des de l'escola cal desplegar eines de prevenció i de gestió davant del conflicte, proporcionant habilitats i estratègies que els permetin evitar l'aparició de conductes violentes.

A nivell individual, l'objectiu serà el desenvolupament de les competències necessàries per gestionar els conflictes positivament, de manera autònoma i responsable amb l'acompanyament proper de l'adult sempre que sigui necessari. En aquest sentit, dependrà molt del moment evolutiu de l'infant que es

troba en una situació de conflicte. A nivell grupal, caldrà promoure la cohesió del grup, la comunicació, la presa de decisions de manera consensuada i el treball cooperatiu per tal de potenciar un clima que faciliti les relacions interpersonals.

A partir d'aquí, caldrà anar valorant la necessitat de posar en marxa altres estratègies d'intervenció, sempre tenint en compte la manera de ser de l'infant o infants que es troben en el conflicte que s'està resolent.

L'escola sempre haurà de vetllar per una bona convivència centrada en la creació de vincles i actuacions que "facin comunitat" sempre amb la voluntat de restablir les relacions personals en cas de conflictes.

• Inclusió

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants, nenes i nens, unes bones expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o singularitats, i els aporta l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

L'educació inclusiva és un dels principis fonamentals del sistema educatiu català ja que suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració. En aquest sentit, la inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat, fet que implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat per tal de cercar-les i eliminar-les o minimitzar-les. Per tant, a través de l'educació inclusiva podrem crear nous marcs de convivència i generar noves complicitats que afavoreixin l'equitat i la cohesió social per tal d'avançar, col·lectivament, en la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, sense discriminacions.

La inclusió ens aporta:

- Un model d'escola que afavoreix la construcció d'una societat inclusiva.
- El reconeixement de la diversitat com un fet universal.
- Un sistema que pot donar resposta a tot l'alumnat.
- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne o alumna pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tot l'alumnat a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit.
- La participació i la responsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.
- Disposar d'un conjunt de mesures i suports destinats a tot l'alumnat, amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa evolutiva i la transició a la vida adulta, tot afavorint el seu desenvolupament personal i social, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

-Un canvi de mirada envers les expectatives d'aprenentatge de tot l'alumnat, un reconeixement de les possibilitats d'aprendre els uns i les unes, dels i de les altres i un treball interactiu dels professionals per donar respostes adequades a les necessitats de l'alumnat.

5.2 RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

En relació a la resolució de conflictes destaquem:

- En el moment de resoldre i acompanyar els conflictes, tindrem present l'etapa de desenvolupament en què es troba l'infant o els infants que estan dins d'aquest conflicte. En aquest sentit, el Projecte Educatiu de Centre concreta el que és habitual i el que no ho és segons aquestes etapes.
- Sensibilitzem el claustre en la necessitat i el compromís, davant de conflictes, d'implementar estratègies de gestió i resolució d'aquests conflictes.
- Analitzem els conflictes amb els i les alumnes implicats i implicades per facilitar el procés de resolució i retrobament.
- Desenvolupem estratègies per detectar qualsevol fet susceptible de ser considerat com a conflicte greu.
- Disposem de mecanismes concrets per implicar els mestres i les mestres, i altres professionals, en la resolució de conflictes greus amb l'alumnat.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat, el professorat i les famílies en la resolució i gestió de conflictes.
- Ens coordinem amb l'administració local i altres agents territorials per dur a terme actuacions concretes per combatre situacions de risc i conflictes externs.
- Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'ambient i a l'escola.
- Incorporem els principis i mesures que garanteixin una bona convivència en el centre al PEC i a la resta de documents de centre.
- Intervenim de manera ràpida (i procurem que sigui efectiva) davant de qualsevol conflicte greu.
- Recollim a les NOFC una normativa clara i eficient referent a les conductes que no afavoreixen una bona convivència al centre així com la gestió i resolució de conflictes de manera constructiva.

- Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'implicar tota la comunitat educativa davant dels conflictes, especialment els que són greus.
- Treballem amb l'alumnat la prevenció i la gestió positiva dels conflictes a l'ambient i a l'escola.
- Implementem els protocols d'àmbit de convivència elaborats pel Departament d'Ensenyament, en cas de necessitat.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat vagi desplegant recursos propis per poder anar gestionant, a mesura que es van fent grans, els seus propis conflictes, amb l'acompanyament de l'adult sempre que sigui necessari.

5.3 ORGANITZACIÓ DE CENTRE

Per tal d'afavorir una bona convivència i de poder activar estratègies de prevenció i de resolució, sentim important cuidar, des de la perspectiva d'organització de centre, aspectes com l'acollida de l'alumnat i les famílies noves a l'escola. També la comunicació escola família i entre totes les persones que formem part de la Comunitat Educativa, l'estructura i la gestió de recursos, la normativa del centre i la més genèrica que també ens afecta i la participació i implicació de les persones de la comunitat.

A continuació, especifiquem mesures, actuacions i estratègies que tenim en compte per cuidar tots aquests aspectes.

• 5.3.1 Acollida dels infants nous i de les seves famílies

- Considerem el temps d'acollida com un moment importantíssim per conrear unes bases sòlides per la bona convivència al centre. En aquest sentit, al PEC es pot consultar com cuidem, des de l'escola, aquest temps d'acollida i l'arribada de les noves famílies i dels infants nous.
- Disposem d'estratègies i mesures per informar i acompanyar el professorat o altres professionals que intervenen per primer cop a l'escola.
- Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida de l'alumnat.
 - Preveiem estratègies i actuacions per afavorir el coneixement mutu entre els infants i per facilitar la cohesió del grup.
 - Recollim la importància de l'acollida als documents de centre.
 - Disposem d'estratègies d'ambient i d'escola concretes per facilitar l'arribada de l'alumnat i de les seves famílies al centre
 - Acompanyem a les noves famílies en el coneixement del centre i de l'entorn.
 - Col·laborem en la creació de projectes que afavoreixen la integració a l'entorn escolar i social.
 - Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida del professorat nou, del PAS i d'altres professionals.

- Tenim sistematitzats els processos d'acollida per tot l'alumnat, les seves famílies i per la resta de la comunitat escolar (professorat, PAS, altres professionals d'intervenció puntual...) tant si s'incorporen a l'inici com una vegada començat el curs.

• 5.3.2 Comunicació

- Tenim eines, estratègies i mecanismes de comunicació amb l'alumnat per afavorir el seu procés de creixement, autoregulació emocional i consciència de la importància del respecte per les altres persones.

- Disposem d'espais i canals de comunicació cuidats i amb normes clares per la comunicació escola família i família escola.

- Comptem amb sistemes de comunicació i de traspàs d'informació digital i en paper.

- "Escolta'm", acció tutorial en petit grup, establint espais de comunicació personal per acompanyar a les nenes i als nens quan ho necessiten, espais que es centren en el respecte mutu i la confiança.

- Contemplem les reunions com espais de comunicació efectius i d'aprenentatge organitzatiu.

- Sensibilitzem el claustre sobre la importància dels processos comunicatius en el centre educatiu. Estructura i gestió de recursos

- Apliquem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que faciliten un bon clima de centre.

- Compartim, entre els i les docents, estratègies d'organització.

- Disposem d'espais de comunicació a l'ambient que afavoreixen una bona relació entre les persones que l'habiten.

• 5.3.3 Estructura i gestió de recursos

- Apliquem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que faciliten un bon clima de centre.

- Compartim, entre els i les docents, estratègies d'organització.

- Disposem d'espais de comunicació a l'ambient que afavoreixen una bona relació entre les persones que l'habiten.
- Establim processos de gestió del coneixement que afavoreixen la millora del funcionament del centre.
- Fem participar l'alumnat en la gestió i funcionament del seu ambient.
- Establim mecanismes de detecció i prevenció per aplicar noves estructures i recursos quan es detecten necessitats.
- Organitzem els espais per afavorir un bon clima d'ambient i de centre, avaluant i analitzant constantment les estructures organitzatives per fer els moviments i canvis necessaris sempre que es detecten carències o mancances.
- Organitzem els espais tenint molt en compte les necessitats de l'alumnat en cada moment evolutiu.
- Potenciem espais i mecanismes de coordinació dels recursos humans.
- Recollim, en els documents de centre, estratègies organitzatives que afavoreixin el clima de l'escola.
- Acompanyem als infants en la necessitat de cura de l'ambient i en les qüestions organitzatives individuals i col·lectives.
- Avaluem la repercussió en el clima de centre de l'organització i gestió de l'escola i ho recollim en la memòria anual.

• 5.3.4 Normativa

- Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma.
- Consensem les normes d'aula amb l'alumnat.
- Establim un protocol de difusió i aplicació de les normes de convivència en el centre i les conseqüències del seu incompliment.
- Fem explícites aquelles normes tàcites de comportament entre l'alumnat que entorpeix el bon funcionament i el clima de convivència de l'aula.
- Preveiem espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes.

- Recollim en els documents del centre la concreció de les normes de convivència.
- Tenim normes d'aula clares i concretes. (Projecte de Gestió d'aula)
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixin la interiorització i acceptació de la norma.
- Valorem i revisem periòdicament les normes d'aula.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en el compliment de les normes.

• 5.3.5 Participació

- Impliquem les famílies en els projectes i actuacions de l'escola. - Preveiem un calendari i espais físics per facilitar les reunions, trobades... dels diversos òrgans de participació de la comunitat escolar.
- Utilitzem metodologies que fomenten la participació de l'alumnat. Valorem la participació i recollim les actuacions de millora en la memòria anual.
- Disposem d'estratègies concretes d'escola i d'ambient per facilitar la participació de l'alumnat i de les seves famílies.
- Ens coordinem amb l'administració local per promoure la participació de totes les persones de la comunitat educativa en projectes comunitaris.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de les famílies al centre.
- Recollim, en els documents de centre, els canals i les formes de participació de la comunitat educativa.
- Organitzem, cada dos cursos escolars, una Jornada Pedagògica per a Famílies per tal de compartir el Projecte Educatiu de l'Escola,

- Garantim un ús no sexista dels espais del centre.
- Incorporem l'enfocament coeducatiu als continguts curriculars.
- Planifiquem estratègies de prevenció de les desigualtats de gènere i relacions d'abús de poder.
- Potenciem la participació de tot l'alumnat en igualtat de condicions i d'oportunitats.
- Promovem la participació i la relació de l'alumnat de manera igualitària i lliure d'estereotips.
- Implementem els protocols per a la millora de la convivència elaborats pel Departament d'Ensenyament.
- Recollim i divulguem les bones pràctiques realitzades en coeducació.
- Avaluem el funcionament dels processos i actuacions del projecte coeducatiu i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de sexe, identitat de gènere, expressió de gènere o per orientació afectivosexual.
- Incorporem l'enfocament coeducatiu als continguts.
- Disposem d'estratègies per implicar les famílies en la necessitat del treball en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el valor de la interculturalitat.

• EDUCACIÓ PER LA PAU

- Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació per a la pau i els drets humans en els processos educatius.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial i de la comunitat escolar, mesures, estratègies i actuacions per educar en la pau i en els drets humans.
- Recollim en els documents de centre el valor de l'educació per la pau.
- Promovem actuacions i estratègies per fomentar l'educació per la pau i la divulgació dels drets humans entre els membres de la comunitat escolar.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar l'educació per la pau i els drets humans entre l'alumnat.
- Avaluem les mesures destinades a fomentar l'educació per la pau entre l'alumnat i ho recollim en la memòria anual del centre.

- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen els valors de convivència.
- Incorporem continguts d'educació per la pau en el currículum de les diverses àrees.
- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en la pau i el respecte als drets humans.

• EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL

- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per acompanyar emocionalment l'alumnat i per potenciar la seva competència social.
- "Escolta'm", acció tutorial en petit grup, establint espais de comunicació personal per acompanyar a les nenes i als nens quan ho necessiten, espais que es centren en el respecte mutu i la confiança.
- Establim propostes d'actuació específiques per fomentar els valors de l'educació socioemocional entre l'alumnat.
- Sensibilitzem el claustre sobre la importància de l'educació socioemocional en el processos educatius.
- Recollim en els documents de centre la necessitat de l'acompanyament emocional respectuós entre els infants.
- Promovem accions i estratègies per fomentar l'acompanyament emocional i la comunicació entre els membres de la comunitat educativa.
- Fem servir les vivències quotidianes vinculades a processos i estats emocionals per fomentar els valors de l'autoregulació i l'expressió de les emocions.
- Potenciem la competència comunicativa de l'alumnat.
- Formem i acompanyem a les persones de la comunitat educativa en hàbits, estratègies i maneres d'acompanyar que potenciïn el respecte per les emocions de la infància.
- Recollim i difonem les pràctiques realitzades en relació a

l'acompanyament emocional.

- Avaluem les mesures destinades a fomentar l'acompanyament emocional entre la comunitat educativa i ho recollim en la memòria anual del centre.
- Acompanyem les emocions sempre, en totes les situacions quotidianes que ho requereixen, des de la vivència i situacions reals i viscudes, de manera que els infants sentin una relació entre l'acció i la intervenció i/o acompanyament de l'adult.
- Utilitzem metodologies que afavoreixen els valors de convivència i l'acompanyament emocional.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'acompanyament emocional i per sensibilitzar-les i orientar-les.
- Impliquem les famílies en la valoració de la comunicació com a eina per a la millora de les relacions intrapersonals i interpersonals.

• EDUCAR EN EL RESPECTE

- Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers les persones del centre.
- Afavorim activitats que fomentin el respecte envers un mateix o una mateixa, des de l'escola i des de la tutoria.
- Sensibilitzem i acompanyem les famílies en la importància d'acompanyar als seus fills i a les seves filles des del respecte per tal que aquests puguin ser respectuosos i respectuoses amb les altres persones.
- Treballem el respecte entre l'alumnat des dels diferents àmbits curriculars de manera transversal.
- Utilitzem metodologies i estratègies que afavoreixen el respecte entre l'alumnat.
- Vetllem perquè les persones del centre tinguin cura dels espais i del material.
- Formem la comunitat escolar en hàbits i estratègies que potenciïn el valor del respecte.
- Promovem accions i estratègies per afavorir el valor del respecte entre totes les persones de la Comunitat Educativa.

- **EDUCAR EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES**

- Analitzem els conflictes d'ambient i de centre per tal de fomentar la bona resolució dels mateixos.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva.
- Desenvolupem actuacions de prevenció i detecció de possibles conflictes entre l'alumnat.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar al professorat en la gestió i la resolució de conflictes entre l'alumnat.
- Disposem d'estratègies concretes per implicar l'alumnat en la gestió i la resolució de conflictes en l'àmbit del seu ambient de referència.
- Disposem de protocols, circuits i una estructura organitzativa que faciliten la gestió i la resolució dels conflictes del centre.
- Impliquem les famílies en la gestió i resolució dels conflictes lleus dels seus fills o de les seves filles.
- Incorporem la gestió positiva dels conflictes en els documents de centre.
- Intervenim de la manera més ràpida i coherent possible en la resolució dels conflictes.
- Recollim a les NOFC com gestionar i resoldre els conflictes de manera constructiva.
- Treballem amb l'alumnat la prevenció dels conflictes a l'escola.

- **EDUCAR EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT**

- Desenvolupem en el currículum de les diferents àrees el treball de l'esforç i la responsabilitat.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per acompanyar l'alumnat en l'esforç i la responsabilitat.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen l'assumpció del valor de l'esforç i la responsabilitat de l'alumnat.

- Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat de transmetre a les seves filles i als seus fills el valor de l'esforç i la responsabilitat.

• INCLUSIÓ

- Despleguem un currículum i un plantejament general de Projecte Educatiu de Centre inclusius.
- Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per acompanyar l'alumnat en el respecte envers la diversitat i la inclusió de totes les persones de la Comunitat Educativa.
- Disposem d'una estructura organitzativa en el centre que afavoreix l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat.
- Disposem de materials i recursos que faciliten l'atenció a la diversitat.
- Recollim en els documents de centre els valors de l'escola inclusiva i les estratègies que faciliten la seva consecució.
- Sensibilitzem i acompanyem les famílies en la necessitat d'educar a les seves filles i als seus fills en la inclusió i el respecte envers la diversitat de les persones.
- Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat, contemplant-les al Pla d'Atenció a la Diversitat.
- Valorem i integrem a totes les persones de la Comunitat Educativa.
- Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Ensenyament per tal d'evitar qualsevol tipus de discriminació.

7. Objectius generals, objectius específics i indicadors.

OBJECTIUS GENERALS DEL PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

- Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
- Ajudar cada alumne/a a relacionar-se amb si mateix, amb els i les altres i amb el món.
 - Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
- Fomentar mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte garantint una aplicació ferma i flexible de les normes.
- Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

Objectius generals	Objectius específics	Indicadors
Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.	Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre. Constituir i dinamitzar la comissió de convivència.	- Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre. - Relació de sectors participants en la diagnosi. - Existència de la comissió de convivència - Nombre de reunions/periodicitat de la comissió de convivència
Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.	Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.	- Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors. - Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre.
Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	Prevenir l'absentisme i facilitar la reincorporació de l'alumnat absentista.	- Índex d'absentisme. - Existència d'un protocol de centre de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme amb actuacions específiques per a l'alumnat que s'hi incorpora. - Existència d'un protocol d'absentisme i acompanyament a l'escolarització d'àmbit comunitari en coordinació amb l'administració local i altres serveis.

Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.	-Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme en el centre.
Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.	Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar. Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar	-Existència de mesures per a l'acció tutorial compartida dins els equips docents (cotutories, tutors referents, etc.). -Existència d'estratègies per promoure la tutoria entre iguals. Existència de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència. -Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre. -Existència d'un protocol de comunicació. -Relació d'eines i canals de comunicació del centre que afavoreixin la comunicació entre els diversos sectors de la comunitat escolar (correu electrònic, taulell de novetats, bústia de suggeriments i reclamacions, etc.). -Existència de canals de comunicació entre les famílies i els seus representants al consell escolar. -Existència de canals de comunicació entre el professorat i els seus representants al consell escolar. -Existència de canals de comunicació entre el personal d'administració i serveis i el seu representant en el consell escolar. -Relació d'estratègies de projecció i comunicació externa del centre (revistes, webs, blocs, etc.).

8. Planificació i actuacions.

8.1. Valors i actituds.

TEMES	ACTUACIONS I RECURSOS	RESPONSABLE
Coeducació	- Formacions d'equip. Programar actuacions específiques de sensibilització per compartir la necessitat de treballar la coeducació i la prevenció de la violència de gènere o per motius d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectivosexual. - Acompanyament a totes les persones de la Comunitat Educativa en relació a aquest tema, tenint en compte els rols i responsabilitats de cada persona. - Analitzar les actuacions realitzades en l'àmbit de la coeducació en el centre i fer-ne el retorn al professorat com a punt de partida del debat i la reflexió. - Revisar el PEC i anar incorporant tot allò relacionat amb la coeducació que forma part del projecte d'escola. - Garantir que tots els documents de centre incorporen un llenguatge no sexista. - Treballar amb el professorat la importància de fer un ús de llenguatge que sempre contempli el gènere masculí i femení. - Concretar, sempre que sigui necessari, a la PGA les accions que es realitzaran per fomentar l'educació igualitària. - Incloure i revisar les NOFC, i modificar-les sempre que sigui necessari, de manera que incloguin les normes claus que garanteixin el respecte a tothom i la no discriminació per raó de gènere, d'identitat de gènere, d'expressió de gènere o per orientació afectivosexual. - Garantir que es compleixen els protocols de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació i el d'assetjament escolar a persones LGTBI en cas de conflicte greu amb l'alumnat per motius d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectivosexual. - Programar accions preventives establertes en els protocols per a la millora de la convivència. - Promoure la gestió positiva de situacions de conflicte vinculades a comportaments i actituds de caràcter sexista, d'identitat de gènere, expressió de gènere o orientació afectivosexual. - Potenciar la participació de tot l'alumnat en igualtat de condicions i d'oportunitats. - Garantir un ús no sexista dels diferents espais de l'escola. - Desenvolupar, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per acompanyar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de sexe, d'identitat de gènere, d'expressió de gènere o per orientació afectivosexual (llenguatge inclusiu i no sexista, treball de la diversitat familiar, anàlisi de situacions de conflicte...) - Revisar els continguts de manera que es contempli l'enfocament coeducatiu.	- Equip Directiu. - Equip de Coordinació - Equips de cicle.
Educació intercultural	- Sensibilitzar el claustre sobre la importància de l'educació intercultural programant actuacions específiques per tal de prendre consciència que tot el professorat som un model de referència per l'alumnat. - Promoure estratègies pedagògiques, materials i recursos per atendre millor la diversitat intercultural. - Revisar els documents de centre i incorporar, sempre que sigui	- Direcció - Equip de Coordinació. - Equips de cicle.

	necessari, aspectes relacionats amb l'educació intercultural (valors, mirada intercultural...) - Implementar, sempre que sigui necessari, els protocols d'àmbit convivencial de l'escola i fer servir el protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront conductes d'odi i discriminació en cas de detectar situacions de conflicte que impliquin discriminació per raó de raça o naixença. - Establir propostes d'actuacions específiques amb l'alumnat per conèixer i respectar la diversitat social, cultural i ètnica, fent incidència en tot allò que ens uneix (llibres, materials, experiències properes...) - Establir actuacions per promoure les relacions interpersonals i cohesionadores entre l'alumnat i formar la comunitat educativa en la integració de tots els seus membres. - Desenvolupar, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en la comprensió de la diferència i la diversitat cultural a través d'assemblees, activitats... - Promoure la integració a l'aula de tot l'alumnat detectant les necessitats específiques de cada nena o nen. - Sensibilitzar i orientar la famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el valor de la interculturalitat.	
Educació per la pau	- Conèixer els recursos i orientacions que ofereix el Departament d'Ensenyament en relació al tema (web Família i Escola, Junts x l'Educació, etc.) - Definir objectius i compromisos que afavoreixin la creació i el manteniment d'un entorn de convivència i respecte en el centre. - Anar actualitzant les NOFC en relació a aquest tema sempre que sorgeixin coses noves que no hi estan contemplades. - Sensibilitzar el claustre sobre la importància de l'educació per a la pau i els drets humans en els processos educatius. - Promoure accions i estratègies per fomentar l'educació per la pau i la divulgació dels drets humans entre els i les membres de la comunitat escolar i establir propostes d'actuació específiques per fomentar l'educació per la pau i els drets humans entre l'alumnat. - Desenvolupar, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar en la pau i els drets humans, afavorint la reflexió sobre la pau basada en l'equitat, la justícia social, els drets humans i la resolució pacífica de conflictes. - Estimular el compromís personal de l'alumnat en els valors de l'educació per la pau, establint relacions entre l'alumnat que es basin en el reconeixement i el respecte mutu, valorant i potenciant l'esforç i el compromís personal per a la construcció de la pau i la no-violència. - Incorporar, de manera transversal, continguts d'educació per la pau en el currículum de les diverses àrees. Utilitzar eines i estratègies, materials i activitats que afavoreixin els valors convivencials. - Utilitzar estratègies concretes per implicar les famílies a través de l'acció tutorial en l'educació per la pau, sensibilitzant-les i orientant-les en la necessitat d'educar els seus fills i les seves filles en la pau i el respecte als drets humans.	- Equip de Coordinació. - Equips de cicle.
Educació socioemocional	Compartir amb la Comunitat Educativa els documents de centre que contemplen l'acompanyament emocional des de la nostra mirada d'escola. - Anar actualitzant les NOFC en relació a aquest tema sempre que sorgeixin coses noves que no hi estan contemplades. - Sensibilitzar el claustre sobre la importància de l'educació socioemocional en els processos educatius programant actuacions	- Direcció - Equips de cicle.

	específiques per tal que tot el professorat prengui consciència que som un model de referència per a l'alumnat. - Recollir als documents de centre la necessitat de treballar els valors de l'educació socioemocional, incorporant valors en el PEC i concretant a la PGA les accions que es realitzaran per fomentar aquest aspecte a l'escola. - Promoure accions i estratègies per fomentar l'educació socioemocional i la comunicació entre els membres de la comunitat escolar, establint i difonent en el claustre pautes de comunicació per afavorir una relació basada en la confiança, el respecte i el reconeixement mutu. - Compartir amb totes les persones que intervenen amb els infants, tant a la franja lectiva com a la franja no lectiva, els valors de l'escola en relació a l'educació socioemocional. - Establir propostes d'actuació específiques per fomentar els valors de l'educació socioemocional entre l'alumnat (aspectes curriculars, recursos i materials, estratègies, espais de cohesió de grup...) - Formar la comunitat educativa en hàbits i estratègies que potenciïn l'educació socioemocional a través del pla de formació del centre. - Desenvolupar, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per acompanyar l'alumnat i per potenciar la seva competència social. - Sensibilitzar i orientar les famílies en la necessitat d'educar socioemocionalment, implicant-les en la valoració de la comunicació com a eina per a	
Educar en el respecte	Potenciar el treball en equip per tal de facilitar les relacions entre els i les membres de la Comunitat Educativa. - Establir normes i límits clars que vetllin pel respecte envers totes les persones. - Anar actualitzant les NOFC en relació a aquest tema sempre que sorgeixin coses noves que no hi estan contemplades. - Formació, acompanyament i sensibilització a totes les persones de la Comunitat Educativa en relació a aquest tema, tenint en compte els rols i responsabilitats de cada persona. - Incloure en el Projecte Educatiu de Centre el respecte i el reconeixement de la pluralitat de creences i opinions, i la necessitat d'evitar qualsevol tipus de discriminació per motius d'origen, sexe o altra condició. - Introduir en la carta de compromís educatiu elements de respecte mutu entre l'escola i les famílies. - Realitzar activitats grupals i individuals que desenvolupin l'autoconeixement de l'alumnat i acompanyar a les nenes i als nens en el reconeixement dels seus límits i capacitats. - Treballar els elements bàsics de la bona comunicació. - Fomentar activitats que afavoreixin l'assertivitat. - Afavorir el respecte com a element bàsic per a la convivència. - Implicar l'alumnat, a partir de final de cicle mitjà o inici de cicle superior, en l'elaboració de normes de grup que promoguin un tracte atent i curós entre l'alumnat. - Fomentar la tutoria entre iguals per educar en el respecte. - Desenvolupar des de diferents espais activitats que impliquin el respecte a l'expressió d'idees i opinions dels companys i de les companyes. - Treballar els hàbits i les rutines com a eines que afavoreixen el respecte envers el grup. - Fer ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu per potenciar el valor del respecte entre tots els membres del grup.	- Direcció - Equips de cicle.

	- Potenciar la participació dels i de les docents en l'acompanyament de les famílies per tal de compartir experiències i donar continuïtat i coherència a la tasca educativa de l'escola.	
Educar en l'esforç i responsabilitat	Compartir amb les persones de l'equip la mirada de l'escola en relació a la importància de que l'alumnat sigui corresponsable del seu propi procés d'aprenentatge. - Definir al Pla d'Acció Tutorial mecanismes i estratègies d'acompanyament que afavoreixin un increment de percepció de la infància en relació a la importància d'esforçar-se i fer-se responsables del seu propi procés així com activitats que fomentin els valors de l'esforç i la responsabilitat entre l'alumnat, i el compromís tant individual com col·lectiu. - Reunions grupals a primària per tal de compartir amb les famílies la importància d'acompanyar a les seves filles i als seus fills en relació a aquest tema. - Formació, sensibilització i acompanyament a totes les persones de la Comunitat Educativa en relació a aquest tema, tenint en compte els rols i responsabilitats de cada persona. - Incorporar els valors de l'esforç i la responsabilitat en el PEC com a elements bàsics per a l'èxit educatiu. - Incidir en els deures o responsabilitats per garantir els drets de tothom recollits a les NOFC. - Comprometre l'alumnat en l'organització i gestió d'activitats en la vida del centre. - Incloure, sempre que es consideri necessari, al pla de formació del professorat, actuacions formatives sobre l'educació en valors. - Aportar les experiències que es duen a terme en el centre als seminaris de traspàs primària-secundària, reunions amb altres centres, etc. - Utilitzar canals de comunicació per compartir amb la comunitat escolar les experiències que es duen a terme a l'escola. - Fomentar la tutoria entre iguals per educar en valors i compromís. - Ajudar l'alumnat a reflexionar abans de realitzar una acció i a valorar les conseqüències que se'n poden derivar i fer-se'n responsable. - Ajudar l'alumnat, a través del seu pla de treball, a marcar-se objectius d'aprenentatge i planificar l'acció per aconseguir-los, tant de recursos necessaris com de planificació i organització. - Fomentar la constància i l'esforç en la realització de les feines i l'adquisició dels objectius del propi aprenentatge. - Fer ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu per potenciar el valor de l'esforç col·lectiu. - Ajudar l'alumnat a tolerar la frustració quan no assoleixen les seves fites o s'equivoquen i entendre que el fracàs també forma part de l'aprenentatge. - Fixar normes de conducta i límits clars per ajudar l'alumnat a controlar els seus impulsos i fomentar la responsabilitat. - Fomentar els processos d'autoavaluació i coavaluació entre l'alumnat.	- Direcció - Equips de cicle.
Educar en la gestió positiva dels conflictes	Desplegar actuacions concretes al Pla d'Acció Tutorial. - Compartir amb les persones de l'equip la mirada de l'escola en relació a l'acompanyament dels conflictes. - Formació/acompanyament a totes les persones de la Comunitat Educativa en relació a aquest tema, tenint en compte els rols i responsabilitats de cada persona. - Potenciar les habilitats socials i les habilitats de cooperació. - Implicació directa de les famílies en la resolució de conflictes.	- Direcció - Equips de cicle.

- Potenciar la participació de l'alumnat a través de la tutoria
- Revisió i actualització de les NOFC, sempre que es consideri necessari, en relació a l'apartat que contemplen sobre els conflictes al centre.
- Impulsar projectes que fomentin les relacions d'ajuda i aprenentatge entre iguals.
- Incloure la valoració de les actuacions destinades a educar en la gestió positiva del conflicte en la memòria anual elaborant, si escau, propostes de millora.
- Establir des de les tutories un sistema per tractar en el dia a dia els conflictes de manera constructiva.
- Compartir i utilitzar, per part del professorat, diferents maneres i estratègies de gestió de conflictes.
- Programació a través de les diferents àrees d'activitats per desenvolupar la competència social de l'alumnat.
- Convidar les famílies a participar en les activitats formatives del centre sobre educar en la gestió de conflictes des d'un punt de vista constructiu.
- Impulsar l'intercanvi d'experiències en relació a l'educació en la resolució de conflictes entre els centres educatius.
- Potenciar actuacions específiques de sensibilització sobre la necessitat de potenciar l'educació en la gestió constructiva dels conflictes.
- Analitzar els conflictes que es donen a l'escola i fer-ne el retorn al professorat com a punt de partida del debat i la reflexió per valorar i millorar l'educació en la gestió positiva dels conflictes.
- Recollir al PEC l'educació en la gestió positiva de conflicte.
- Programar accions preventives de conflictes.
- Potenciar el treball cooperatiu i el treball de processos en tots els àmbits de l'escola per afavorir les relacions assertives.
- Impulsar la implementació de programes que promoguin la participació de l'alumnat en la prevenció dels conflictes.
- Impulsar projectes que fomentin les relacions d'ajuda i aprenentatge entre iguals.
- Impulsar l'intercanvi d'experiències en relació amb l'educació de la gestió positiva dels conflictes entre els diferents equips de cicle.
- Aportar les experiències que es duen a terme en el centre als seminaris de traspàs primària-secundària, reunions amb altres centres, espais on es comparteixen experiències i vivències entre docents, etc.
- Utilitzar canals de comunicació per compartir amb la comunitat educativa les experiències que es duen a terme a l'escola.
- Fomentar, en el marc de l'acció tutorial, els valors necessaris per una bona convivència a l'ambient i la gestió positiva de conflictes, com el respecte, la responsabilitat, la cooperació, etc.
- Desenvolupar la competència social de l'alumnat mitjançant el treball de les habilitats cognitives, la gestió de les emocions, la maduresa i les habilitats socials.
- Fomentar el diàleg respectuós i l'escolta activa.
- Revisar les relacions a l'aula per evitar situacions d'abús de poder i exclusió.
- Programar sessions amb l'alumnat per a la prevenció de la violència entre iguals, el maltractament, l'assetjament, el consum i la dependència de tòxics, els trastorns alimentaris, etc.
- Impulsar des de l'acció tutorial, que l'alumnat prengui consciència que el conflicte s'ha d'entendre com una oportunitat de creixement personal.
- Programar activitats per desenvolupar la competència social.

	- Crear canals que facilitin la comunicació oberta i positiva. - Utilitzar la carta de compromís educatiu per promoure la corresponsabilitat de les famílies en l'educació en la gestió i resolució positiva dels conflictes.	
Inclusió	- Concretar al Pla d'Atenció a la Diversitat les mesures d'acollida i seguiment dels infants amb NEE. - Potenciar i afavorir les reunions entre els/les diferents professionals que intervenen amb l'alumnat. - Programar actuacions específiques de sensibilització per implicar la comunitat educativa en una escola inclusiva. - Compartir un mateix concepte d'inclusió, valorar la realitat del centre i diagnosticar necessitats. - Incorporar els valors de l'escola inclusiva en el Projecte Educatiu de Centre. - Concretar en la PGA les accions previstes per fomentar una educació inclusiva. - Incloure en el Pla d'Acollida actuacions per promoure la integració escolar i social de l'alumnat i de les seves famílies. - Incloure en les NOFC normes clares que garanteixin el respecte a tothom independentment de la seva condició, capacitat o característiques. - Recollir a la Carta de Compromís Educatiu aspectes que afavoreixin un clima acollidor i inclusiu. - Dissenyar en el Pla d'Acció Tutorial activitats que fomentin el coneixement i el respecte per la diversitat de l'alumnat. - Fer servir el protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront conductes d'odi i discriminació en el cas de detectar situacions de conflicte que impliquin discriminació per la condició social o personal dels afectats o de les afectades. - Participar en programes que afavoreixin l'èxit escolar i la continuïtat en els estudis de l'alumnat, especialment d'aquell en risc d'exclusió. - Potenciar la participació de l'alumnat, especialment d'aquell en risc d'exclusió, tant en les activitats acadèmiques i educatives del centre com en les activitats extraescolars. - Afavorir la integració de l'alumnat, especialment d'aquell en risc d'exclusió, en el teixit associatiu de l'entorn del centre. - Potenciar les xarxes de suport entre iguals per facilitar l'acollida i la integració de l'alumnat més vulnerable. - Fer de la Comissió d'Atenció a la Diversitat l'instrument de coordinació, planificació i avaluació de les estratègies i mesures per avançar cap a una escola inclusiva. - Analitzar els suports i recursos necessaris per atendre convenientment la diversitat de l'alumnat. - Reconèixer l'heterogeneïtat com a criteri bàsic per construir els grups classe. - Preveure mesures organitzatives per atendre les necessitats educatives de tot l'alumnat, preferentment dins d'aula ordinària. - Garantir, en les programacions curriculars, l'organització i els recursos necessaris per atendre tothom en funció de les seves destreses i capacitats. - Diversificar les formes d'avaluació per donar resposta a diversos estils d'aprenentatge. - Crear i compartir un banc de recursos per desenvolupar una educació inclusiva. - Incloure, sempre que es consideri necessari, en el Pla de formació de	- Equip Directiu. - Equips de cicle.

	centre, actuacions formatives relacionades amb l'atenció a la diversitat i la inclusió. - Intervenir amb fermesa per eradicar actituds i expressions discriminatòries o qualsevol acte de violència. - Potenciar la tutoria individualitzada i la tutoria entre iguals. - Fer ús de materials educatius que contemplin els valors de la inclusió. - Fomentar l'esperit crític per identificar, revisar i superar qualsevol situació de desigualtat.	
--	---	--

8.2 Organització de centre

TEMES	ACTUACIONS I RECURSOS	RESPONSABLES
Acollida	- Trobades inicials al començar l'escolaritat amb les noves famílies (reunió conjunta). - Conscienciar la comunitat escolar de la necessitat de la seva implicació i corresponsabilització en l'acollida i la integració dels nous i de les noves membres. - Trobada individual amb cada família i infant que comença l'escola. - Revisar i modificar sempre que es consideri necessari el pla d'acollida del Projecte Educatiu de Centre. - Recollir les actuacions a realitzar per a l'acollida dels nous membres de la comunitat escolar a la PGA i contemplar la valoració a la Memòria Anual. - Concretar, al Pla d'Acció Tutorial, les mesures i activitats per a l'acollida de l'alumnat i de les seves famílies. - Adequació i cura dels espais d'acollida i entrevistes amb les famílies i infants nous. - Contemplar al Projecte Educatiu de Centre el Pla d'Acollida de totes les persones que s'incorporen a la comunitat educativa. - Implicar a les persones dels diferents sectors de la Comunitat Educativa a les Jornades de Portes Obertes. - Pla Individualitzat d'acollida dels infants tenint en compte les necessitats individuals de cada nena o nen. - Convocar una trobada a inici de curs amb totes les persones treballadores que s'incorporen al centre, recollint també els interessos i les necessitats dels nous i de les noves professionals i compartint amb elles i ells el Projecte Educatiu i els diferents projectes de centre, per tal d'afavorir la seva participació. - Potenciar el suport entre iguals per facilitar l'acollida i la integració dels nous i de les noves professionals. - Formació per a mestres nous i noves impartida per alguna o algunes persones de l'equip de coordinació, amb el reconeixement del Departament d'Ensenyament. - Contemplar, sempre que es consideri necessari, en el pla de formació de centre la sensibilització i la formació de tota la comunitat escolar per afavorir l'acollida i la integració. - Proporcionar a la comunitat escolar eines i estratègies d'atenció a	- Equip Directiu. - Claustre de mestres.

	les persones que arriben al centre. - Aportar les experiències que es duen a terme en el centre als seminaris de traspàs de primària-secundària, reunions amb altres centres, espais virtuals o d'intercanvi... - Utilitzar canals de comunicació per compartir amb la comunitat escolar les experiències que es duen a terme a l'escola. - Preveure el dia d'incorporació d'alumnat nou per tal que sigui la persona tutora qui faci aquesta acollida. - Realitzar activitats de treball cooperatiu i col·laboratiu d'aprenentatge entre iguals, per potenciar la interrelació i la integració escolar de tot l'alumnat. - Contemplar tots els aspectes logístics necessaris el dia d'arribada d'un nou alumne o d'una nova alumna a l'escola. - Compartir amb el grup l'arribada d'un nou company o d'una nova companya per tal de respectar la diversitat i trobar punts compartits. - Traspàs d'informació als nous i a les noves mestres en relació als aspectes més rellevants del grup abans de la seva incorporació a l'aula. - Organitzar activitats que facilitin el coneixement de l'entorn per part de les noves famílies. - Utilitzar els recursos de l'entorn per millorar el procés d'acollida de la nova família.	
Comunicació	Actualitzar, sempre que es consideri necessari, tot allò contemplat a les NOFC en relació a la comunicació entre les persones de la Comunitat Educativa. - Anar avaluant les actuacions realitzades per millorar els sistemes d'informació i comunicació a l'escola, elaborant, si cal, propostes de millora. - Sensibilitzar el claustre sobre la importància dels processos comunicatius a l'escola programant actuacions específiques. - Recollir en els documents de centre el caràcter comunicatiu de l'escola i les actuacions i estratègies per dinamitzar la comunicació i l'intercanvi d'informació entre els i les membres de la comunitat educativa, així com la projecció exterior del centre. - Disposar de canals i espais de comunicació que permetin a la comunitat escolar expressar-se i compartir informació per recollir suggeriments i comentaris. - Fer de les reunions i de les trobades espais de comunicació efectius i d'aprenentatge organitzatiu habilitant mecanismes per accedir a la informació i als acords presos en les reunions en cas de no assistència i sistematitzar el coneixement de les reunions per ajudar a prendre decisions o millorar com a organització. - Disposar d'estratègies i mesures per projectar una imatge positiva de l'escola vetllant per un bon ambient a les entrades i sortides, per un bon estat de les instal·lacions... - Revisar i actualitzar la pàgina web tenint en compte que és un element de difusió i comunicació del projecte educatiu de l'escola. - Formar la comunitat educativa en els hàbits i estratègies que potenciïn la comunicació dins del pla de formació de centre contemplant accions orientades a l'adequació de les estratègies i habilitats comunicatives, enteses en el sentit més ampli així com actuacions formatives per a la millora de l'ús i gestió de canals virtuals de comunicació. - Fer de l'acció tutorial del grup un espai de comunicació de	- Equip Directiu. - Claustre.

	l'alumnat basat en el respecte i l'assertivitat, i de l'acció tutorial individual un espai de comunicació personal basat en el respecte mutu i la confiança. - Contemplar eines, estratègies i mecanismes de comunicació amb l'alumnat per afavorir el seu procés educatiu en relació a la comunicació. - Concretar i revisar, sempre que es consideri necessari, estratègies concretes d'aula per facilitar la comunicació amb les famílies. - Potenciar les xarxes de suport entre iguals per facilitar la comunicació i disposar d'espais i canals de comunicació adreçats a les famílies. - Utilitzar la documentació com a eina de comunicació de l'acció educativa, amb la voluntat de fer visible la cultura de la infància a la Comunitat Educativa i a l'exterior.	
Estructura i Gestió de recursos	- Sensibilitzar el claustre sobre la importància de l'estructura i la gestió dels recursos per al bon clima del centre, programant actuacions específiques de sensibilització i diagnosi per compartir i implicar tot el professorat en estratègies organitzatives per al bon clima de l'escola. - Recollir en els documents de centre estratègies organitzatives que afavoreixin el clima de centre (criteris organitzatius, estratègies d'estructura i gestió de recursos...) - Aplicar criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima de centre (espais de coordinació, tutories...) - Organització d'espais per afavorir un bon clima de centre. - Potenciar espais i mecanismes de coordinació dels recursos humans per afavorir el treball cooperatiu. - Compartir amb l'alumnat rutines organitzatives i convencionals d'aula per afavorir la convivència i l'aprenentatge, organitzant l'aula en funció de les necessitats de l'alumnat i fent-lo partícip en la gestió i el funcionament, tenint present la importància de poder comptar amb espais de comunicació dins l'aula que afavoreixin la relació positiva entre iguals. - Compartir entre els i les docents estratègies d'organització. - Fomentar un lideratge positiu del professorat, actuant com a referents de comportament i treball i mantenir una coherència entre allò que diem i allò que fem. - Fomentar un lideratge positiu de l'alumnat en els processos d'aprenentatge a través de grups interactius, treball cooperatiu, ... - Implicar les famílies en el funcionament i gestió del centre i en els projectes educatius comunitaris, per promoure la participació de les famílies en aquesta actuació.	- Equip Directiu. - Claustre.
Norma	- Compartir amb les persones de la Comunitat Educativa les normatives, tant de centre com generals, que es consideri que són importants per afavorir la bona convivència al centre. - Sensibilitzar el claustre sobre la importància del valor educatiu i participatiu de la norma, compartint la norma com a element important per a la convivència del centre que ens implica a totes i a tots. - Recollir en els documents de centre la concreció de les normes de convivència. - Difondre les normes de convivència entre totes les persones de la comunitat educativa. - Preveure espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes on hi puguin participar els diferents sectors de la	- Equip Directiu

	comunitat educativa. - Formar la comunitat escolar en organització i gestió de centres en relació al clima escolar. Projecte Gestió d'aula. - Disposar d'estratègies concretes per implicar les famílies en el compliment de les normes.	
Participació	- Fomentar els processos d'autoavaluació i coavaluació entre l'alumnat. - Informar a les famílies, a inici de curs, sobre les diferents maneres de participar i implicar-se a l'escola. - Sensibilitzar el claustre sobre la importància dels processos d'acollida de totes les persones de la Comunitat Educativa per la seva implicació i participació posterior. - Recollir en els documents de centre els canals i les formes de participació de la comunitat educativa. - Potenciar la corresponsabilitat i la participació de tots els membres de la comunitat educativa a través de diferents espais: consell escolar, cicles... - Establir propostes d'actuació específiques per fomentar la participació de l'alumnat, de totes i tots els i les professionals i de les famílies a l'escola. - Disposar d'estratègies concretes per facilitar la participació de l'alumnat en la gestió i organització de l'ambient de referència utilitzant metodologies que fomentin aquesta participació. - Estimular la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu.	- E. Directiu. - Claustre

9. Convivència i resolució de conflictes.

➤ **DETECCIÓ DE CONFLICTES**

Tal i com hem anat concretant al llarg de la redacció del present Projecte de Convivència, l'energia sempre la destinarem posant la mirada en la prevenció.

Tot i així, és evident que en una comunitat educativa on hi conviuen tantes persones, sempre hi haurà conflictes i relacions personals que s'hauran de cuidar.

És per aquest motiu que cal prendre tot un seguit de mesures per tal de poder detectar la presència de possibles conflictes i, especialment, si es tracta de casos d'assetjament on el tipus de violència es manifesta sovint de manera molt implícita a la mirada de les persones adultes.

Per tant, caldrà tenir en compte tot un seguit d'eines de detecció que s'hauran d'anar combinant per tal de poder detectar situacions que necessitin la intervenció i l'acompanyament dels adults i de les adultes.

Les nostres principals eines de detecció són: l'observació directa a l'aula; l'observació directa als diferents ambients de l'escola, tenint també molt presents espais com l'ambient exterior, els lavabos, aules de desdoblament...; l'acció tutorial i les converses individuals i col·lectives amb l'alumnat; les reunions de tutoria; les entrevistes amb les famílies; els traspassos de tutoria d'un curs a un altre. L'objectiu de totes aquestes eines serà poder detectar qualsevol tipus de situació que generi malestar a l'alumnat.

➤ **MESURES DE PROMOCIÓ DE LA CONVIVÈNCIA.**

Les mesures i actuacions que l'Escola Jaume Balmes contempla per a la millora de la convivència es centren en intervencions que afavoreixen la conscienciació de tota la comunitat educativa per tal d'assolir aquesta millora i que es concreten en:

- Elaborar una estructura organitzativa capaç de donar continuïtat i coherència educativa.
- Potenciar la participació i la corresponsabilitat de tots els agents de la comunitat educativa en la vida del centre.
- Afavorir la comunicació dins de l'escola i amb l'exterior.

- Potenciar una gestió de recursos orientada a facilitar la convivència i el bon clima d'escola.
- Garantir una bona incorporació de noves persones a la comunitat educativa.
 - Promoure una cultura de centre inclusiva que respecti i valori les diferències i promogui la igualtat.
 - Establir normes que respectin la diversitat i el no atemptar contra els drets fonamentals de les persones.
 - Establir accions a favor de les diferents cultures del centre.
- Potenciar les competències personals i socials de l'alumnat.
- Potenciar la comunicació com a eina de resolució de conflictes.
- Contribuir a una cultura de la pau i la no violència.

➤ MECANISMES PER A LA RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.

En relació als conflictes, entesos com les conductes contràries a les normes de convivència, cal disposar d'eines adients per tal de poder-los acompanyar i solucionar.

Hem de tenir en compte que l'escola ha de ser un espai d'aprenentatge i convivència, i a vegades poden sorgir conflictes que no afavoreixin cap d'aquests dos aspectes; en relació a l'aprenentatge, podem trobar-nos en situacions conflictives per manca de rendiment o per destorb a l'aula. Son conductes disruptives que impliquen molta dedicació de temps i d'energia i que sovint afecten negativament a l'alumnat que els produeix i al professorat que els ha d'acompanyar.

També podem trobar conflictes de manca de respecte a persones de la comunitat, indisciplina, abús de poder entre iguals... Sovint es tracta de situacions que a vegades poden no estar regulades per normativa, però cal evitar que les petites actuacions es facin grans i acabin comportant veritables conflictes. En relació a aquests conflictes greus crearem espais de mediació, intercanvi, converses... de manera que entre la persona tutora i altres referents adults per l'infant puguin acompanyar-lo en la recerca de nous camins i de maneres de gestió del propi malestar que no atemptin contra les altres persones ni contra la convivència.

D'altra banda, trobem els conflictes greus, que serien aquelles situacions de violència verbal o física que perjudiquen notablement la convivència al centre ja que generen sentiments d'inseguretat i

angoixa envers les persones de l'escola que els pateixen. En relació a aquests conflictes caldrà activar i aplicar les mesures correctores i sancionadores de les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat que afectin la convivència contemplades a la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació en els seu article 37 i explicitades en el Decret 102/2010, de 3 d'agost, a les NOFC. En parlar de conflictes greus ens referim a les conductes tipificades en aquest article 37; són conductes que poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa o dependència del centre i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat.

Els conflictes greus poden tenir com a protagonistes qualsevol membre de la comunitat educativa. A més de la sanció corresponent i de les intervencions en xarxa pertinents, sempre es poden oferir recursos complementaris, fins i tot en els casos més greus, amb la voluntat de reparar i reconciliar i així poder restablir la confiança entre les persones.

➤ GESTIÓ DE CONFLICTES

Tal i com hem comentat anteriorment, tot i que la voluntat i l'objectiu és evitar els conflictes a través de les eines de prevenció, és evident que el simple fet de conviure farà que sorgeixin alguns conflictes ja que és inevitable que amb tantes persones convivint a la

comunitat hi hagi discrepàncies d'interessos.

Tot i així, quan parlem de conflictes i de com acompanyar-los, sempre haurem de tenir en compte el moment evolutiu, segons l'edat i la maduresa, de cada nena o nen.

Tal i com es contempla al Projecte Educatiu del Centre, a l'inici de l'etapa 3-6 observarem un infant més impulsiu (fet que està relacionat amb el seu món emocional, que encara està, a l'inici de l'etapa, lluny d'una capacitat de més autoregulació de l'impuls més primari d'anar cap a l'altre o l'altra) i el nostre acompanyament es centrarà en ajudar a l'infant a expressar la seva agressivitat en els

conflictes d'una manera cada vegada més continguda físicament per arribar, al final d'aquesta etapa, a poder expressar el seu malestar o disgust des d'un lloc d'autocontrol i no agressió física, remarcant sempre la importància de dir a l'altre allò que no li permetem o allò que no ens agrada a través de la paraula o d'altres formes d'expressió.

A mesura que l'infant va entrant a l'etapa 7-12, i per tal de poder satisfer necessitats pròpies de l'etapa com són la necessitat de pertinença al grup i de relacionar-se amb els seus iguals desplegant un procés de socialització, haurem d'acompanyar-lo de manera que l'impuls físic que era propi de l'etapa 3-6 vagi desapareixent i passi a un lloc de més racionalitat de manera que el nen o la nena pugui contenir-lo i passar a un terreny no impulsiu físicament, passant a dir allò que sent, què li agrada i què no li agrada. En aquesta etapa 7-12 no seria l'habitual que un nen o una nena resolgués els seus conflictes des d'una violència o agressivitat física.

Cal destacar que el suport de la família és clau i fonamental per a la gestió dels conflictes. Hem de compartir amb les famílies les situacions de conflicte dels seus infants, com les resolen i en quin moment estan. Cal una complicitat entre l'escola i la família a l'hora d'establir pautes d'acompanyament per ajudar a la nena o al nen a situar-se en allò que és habitual segons el seu moment evolutiu.

A nivell grupal, les reunions de famílies seran espais on es compartiran temes relacionats amb les dinàmiques del grup i la convivència, tot posant l'accent en aquells aspectes de prevenció de conflictes dels quals cal tenir cura des de casa i des de l'escola.

Tot i que el lideratge de la gestió de conflictes entre l'alumnat és competència de l'escola, és imprescindible la col·laboració estreta de la família amb l'escola en aquesta gestió. També cal que les famílies sentin una actitud d'escolta per part de l'escola i que sentin confiança amb les persones tutores i amb la direcció, amb la finalitat de que no sempre que detectin quelcom poc habitual en el seu infant, sentin que tenen un espai a l'escola on compartir el seu sentir, sabent que seran escoltades.

Sentim molt important que la gestió de conflictes o de possibles vivències de desplaer d'un nen o nena de l'escola, sigui gestionat directament entre l'escola i la família, sense que hi interfereixin persones alienes al conflicte o altres famílies, evitant així rumors o valors de judici que sovint poden ser emesos des del desconeixement o amb manca d'informació.

És per tots aquests motius que en la gestió de conflictes serà important seguir un protocol que afavoreixi la resolució del conflicte.

En aquest sentit ens referim a la importància de parlar amb l'alumne o alumna i escoltar-lo o escoltar-la profundament, intercanviar informació entre tutoria-família-equip directiu, valorar les possibles solucions per al conflicte, veure quines conseqüències poden ajudar a solucionar el conflicte i reconstruir les relacions entre les persones... en resum, cal crear tots els espais de diàleg que es considerin per cada situació, evitant actuar de manera estandarditzada, fet que ens podria portar a no veure l'alumne/a o la necessitat real que hi pot haver darrere d'un conflicte.

Sempre haurem de tenir present cada persona, les seves singularitats, la seva història, les seves necessitats.

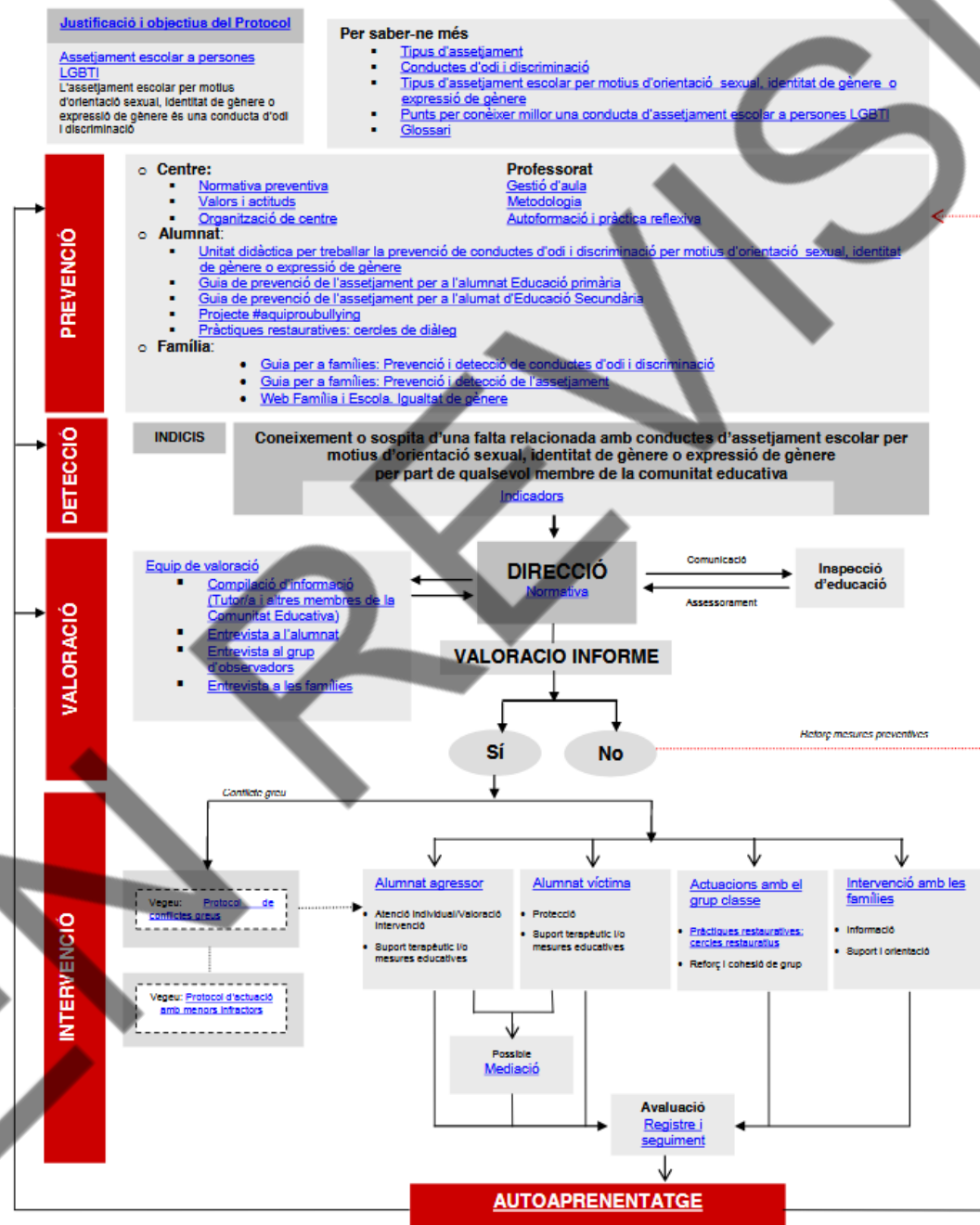
Finalment caldrà tenir en compte i valorar, segons la intensitat del conflicte i/o el grau de violència, la presència o intervenció de persones externes així com l'activació de protocols.

10. PROTOCOLS

9.1. Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LOBTI (Lesbianes, Gais, Bisexuals, Transgènere, Intersexuals)

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ESCOLAR A PERSONES LGBTI

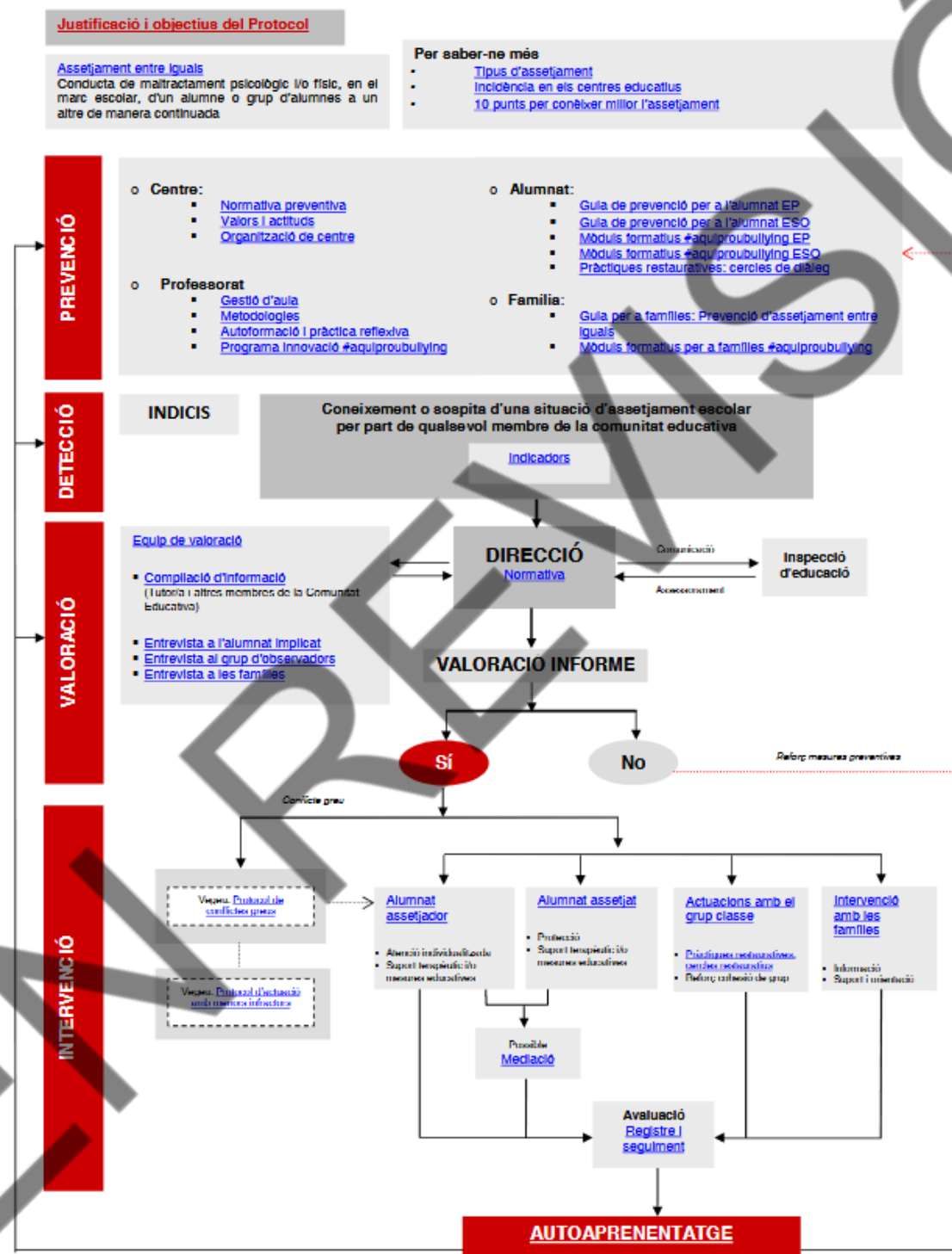
(elaborat per instància del Parlament de Catalunya en compliment de la Moció 101/XI aprovada el 09.03.2017)
Aquest protocol està basat en els continguts del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació, i del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/protocol_lgbti/

9.2 Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.

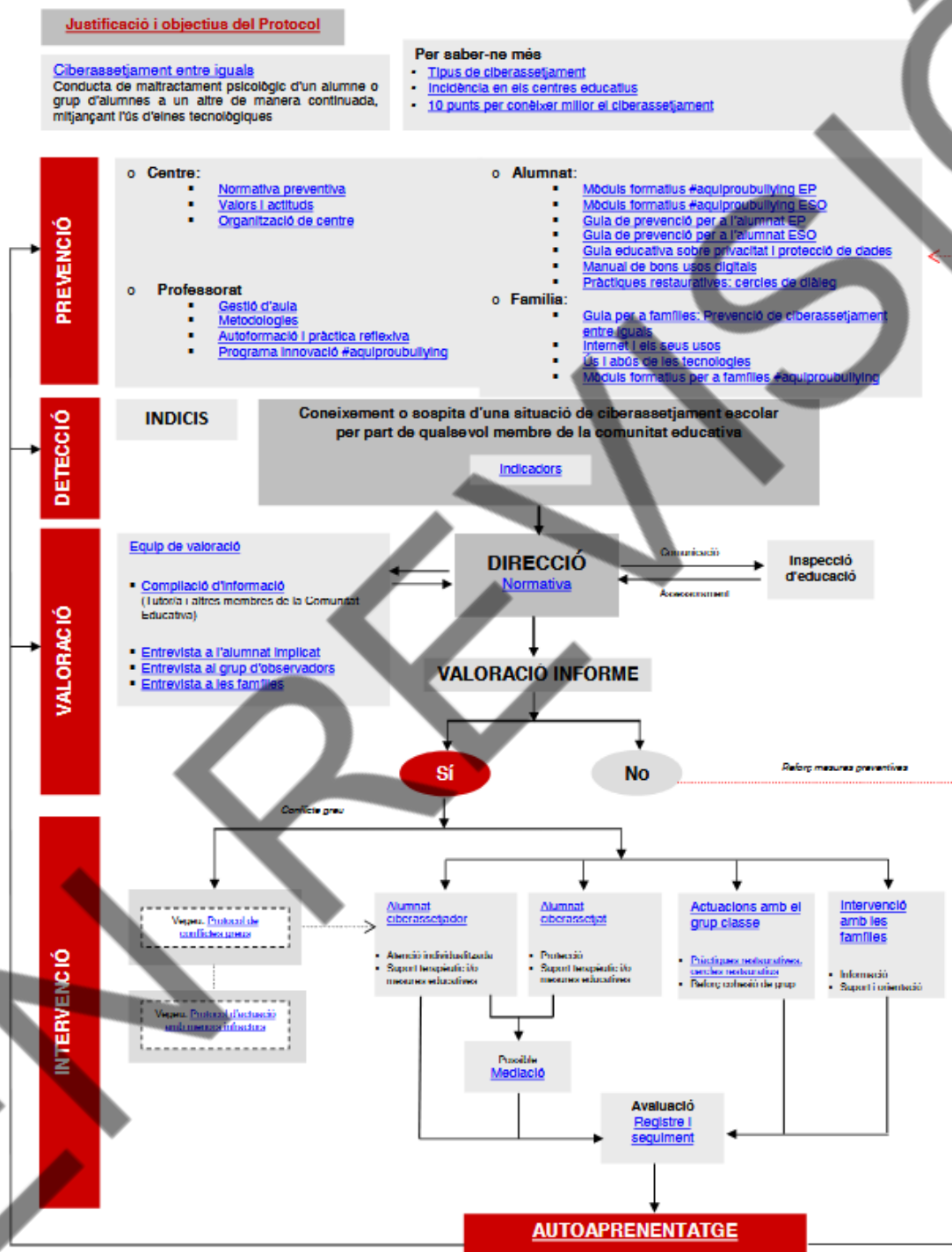
PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ENTRE IGUALS

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/assetjament_iguals/index.html

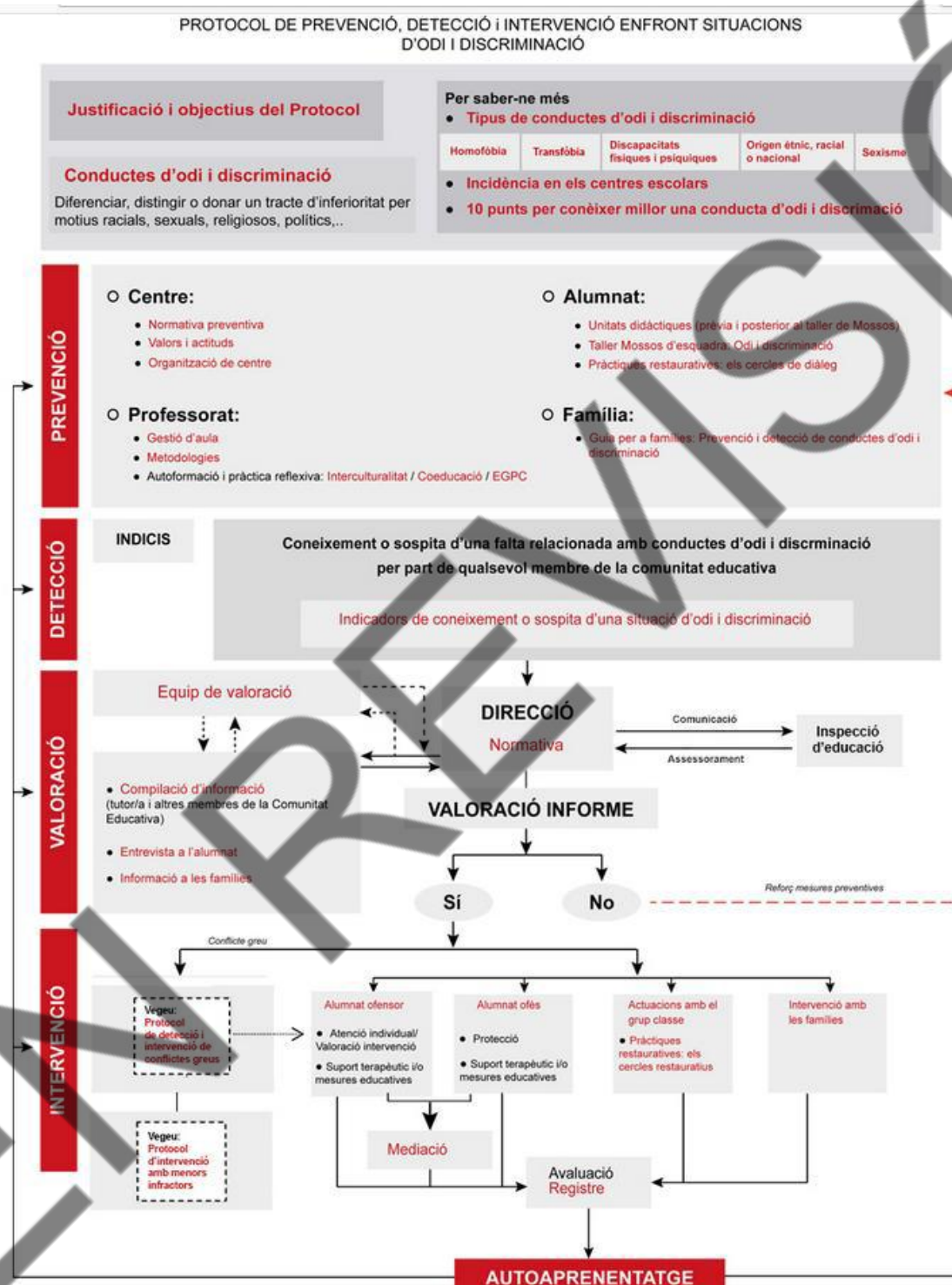
9.3 Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront el ciberassetjament entre iguals.

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/protocol_conflicte_greu/index.html

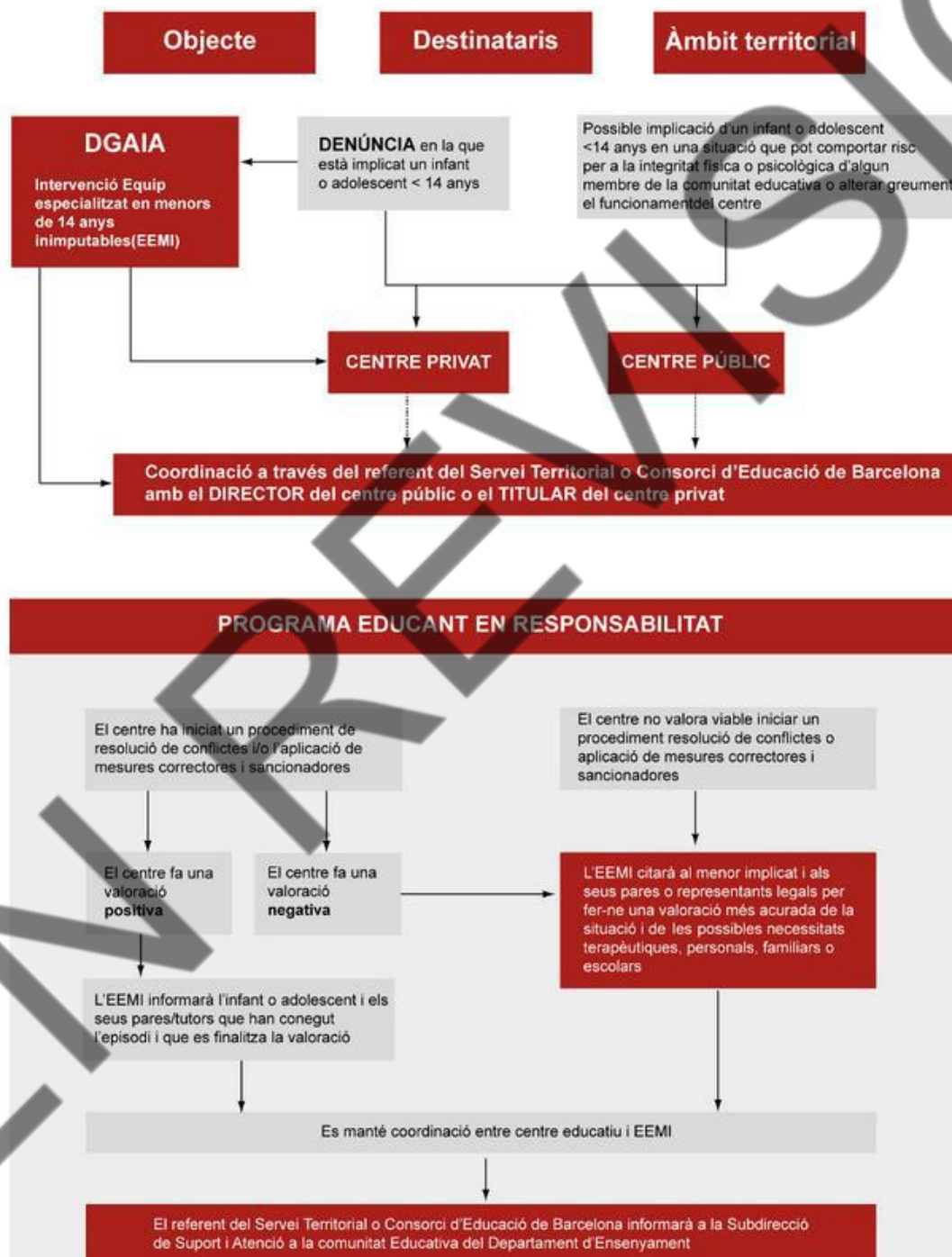
9.4. Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació.

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/odi_discriminacio/index.html

9.5. Protocol d'actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal.

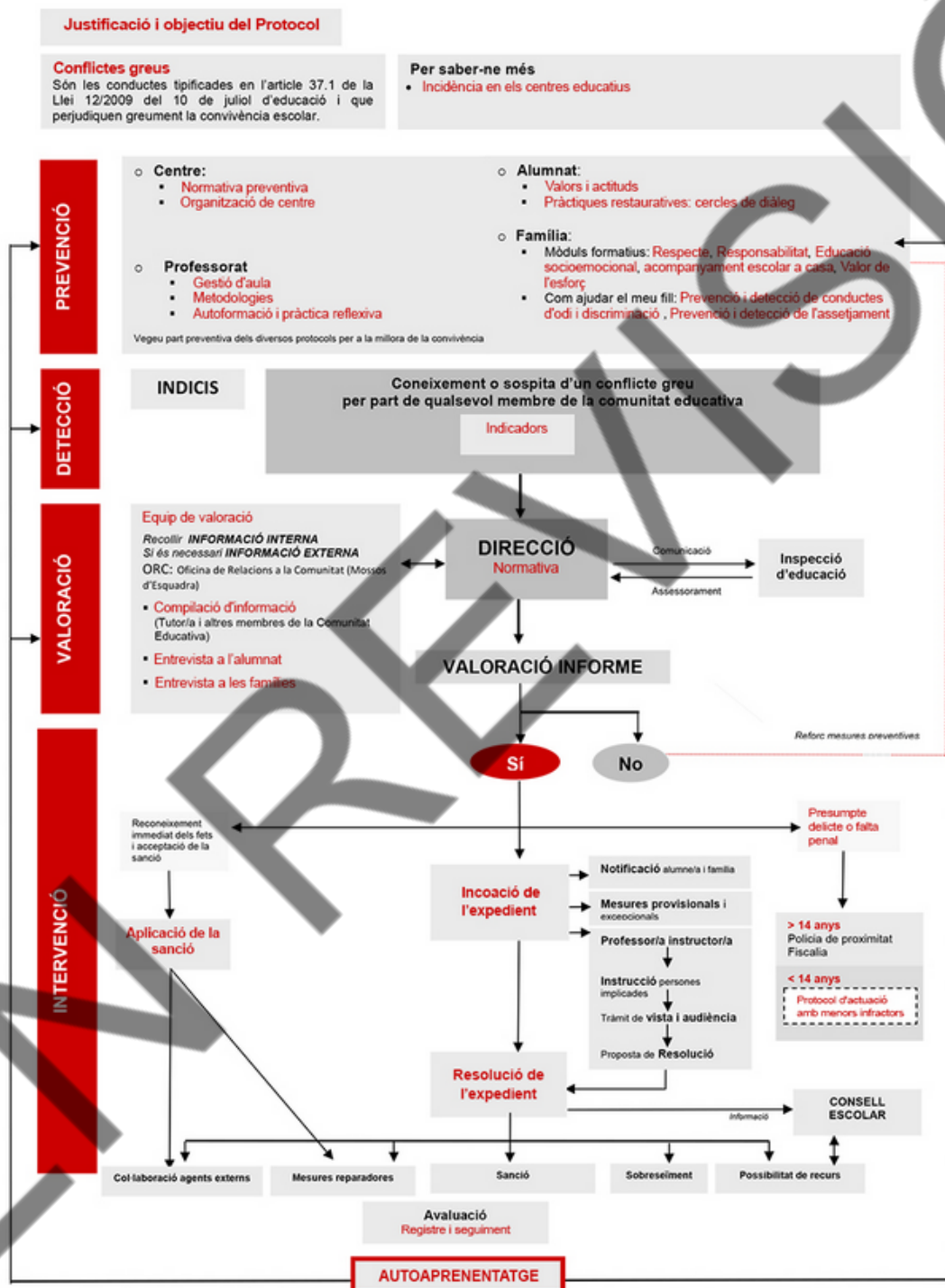
PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENTRE EL DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA I EL DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT DE L'ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA PER GARANTIR UNA INTERVENCIÓ COORDINADA EN LES SITUACIONS DE CONFLICTE, ASSETJAMENT ESCOLAR, O COMISSIÓ D'UNA INFRACCIÓ PENAL DENUNCIADA EN LES QUALS ESTIGUIN IMPLICATS MENORS DE CATORZE ANYS.

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/intervencio_coordinada/index.html

9.6. Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront conflictes greus.

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT CONFLICTES GREUS

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/protocol_conflicte_greu/index.html

9.7. Protocol d'actuació entre els Departaments de Treball, afers Socials i Famílies i d'Ensenyament de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ ENTRE ELS DEPARTAMENTS DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES I D'ENSENYAMENT DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ, NOTIFICACIÓ, DERIVACIÓ I COORDINACIÓ DE LES SITUACIONS DE MALTRACTAMENT INFANTIL I ADOLESCENT EN L'ÀMBIT EDUCATIU

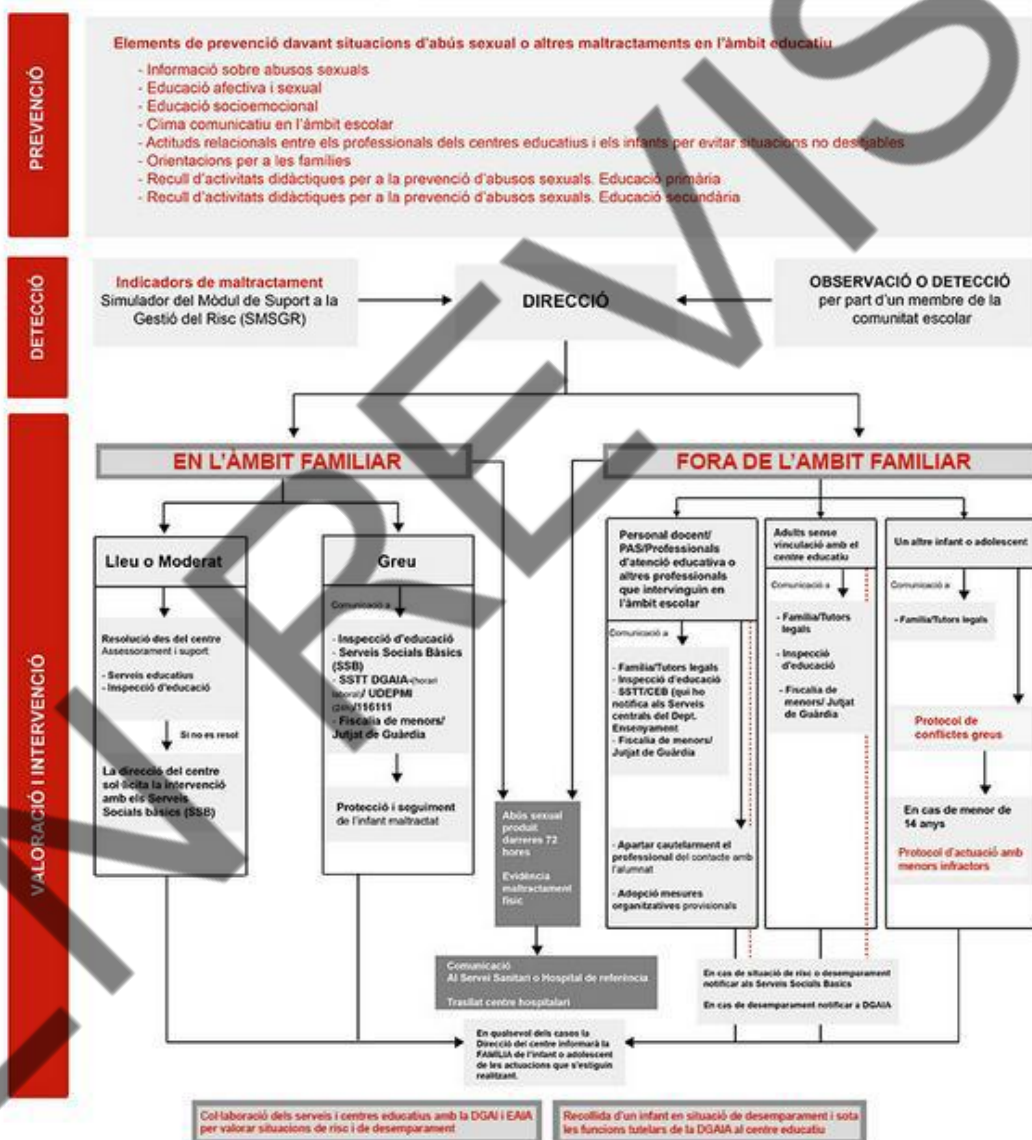
Introducció i objectius

Maltractament infantil i juvenil

Situació en què un infant o adolescent és objecte de violència, física o psíquica, sexual i/o emocional, o privació dels seus drets i del seu benestar, per acció o per omissió, per part dels pares i/o cuidadors, les persones de qui generalment depèn per al seu desenvolupament correcte o per part de qualsevol altra persona.

Per saber-ne més

- Tipologia de maltractaments
- Àmbit d'aplicació
- Principis d'actuació
- Indicacions per a l'aplicació i per la implementació
- Paper de l'àmbit educatiu en la detecció del maltractament infantil
- Normativa bàsica
- Protocol Manó d'actuacions en casos d'abusos sexuals i altres maltractaments greys a menors
- Protocol de prevenció, detecció, notificació, derivació i coordinació de les situacions de maltractament infantil i adolescent en l'àmbit educatiu

http://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/recursos/resconflictes/maltractament_inf_adolesc/index.html

9.8. Protocol de prevenció, detecció i intervenció de processos de radicalització als centres educatius.

<http://educacio.gencat.cat/documents/PC/ProjectesEducatius/PRODERAI-CE.pdf>